

Чечіль А.Г., здобувач кафедри цивільно- правових дисциплін НАВС

Міжнародний досвід забезпечення дотримання прав пацієнта на лікарську таємницю

Незважаючи на те, що здоров'я людини визначено Конституцією України найвищою соціальною цінністю, а статтею 49 Основного закону встановлено цілу низку важливих державних гарантій, спрямованих на забезпечення захисту та зміцнення здоров'я українських громадян, реальний стан системи охорони здоров'я України протягом двох останніх десятиліть є незадовільним. Про це яскраво свідчать результати соціологічних опитувань, згідно з якими до 87% громадян України незадоволені роботою вітчизняної медичної галузі[1].

Незадоволення роботою вітчизняних медиків виливається у судові справи щодо встановлення факту розголошення лікарської таємниці та стягнення моральної шкоди[2, 3 та інші]. З метою уникнення в подальшому судових спорів щодо розголошення лікарської таємниці, варто запозичити закордонний досвід у цій сфері, а саме з досвіду США:

- взяти процедуру надання пацієнту повної правдивої інформації про його стан здоров'я та перспективи лікування.;
- формування судової практики з судових рішень, присвячених розголошенню інформації, яка є об'єктом та складовою лікарської таємниці;
- формування високого рівня правової культури та правової свідомості як лікарів, так і пацієнтів;

з досвіду Німеччини:

- запровадити обов'язкове медичне страхування, що підвищить соціальні гарантії у сфері медичної діяльності та страхового захисту для громадян України;
- деталізувати відповідальність для тих осіб, які порушили вимоги щодо збереження у таємниці відомостей медичного характеру стосовно конкретного пацієнта;
- удосконалити процедури документального оформлення згоди пацієнта на медичне втручання і, як наслідок, правового забезпечення відповідальності лікаря за неправомірне розголошення конфіденційної інформації, що міститься у лікарській таємниці.

з досвіду Франції:

- визнати лікарською таємницею не тільки відомості, довірені лікарю пацієнтом, а й все те, що лікар побачив та зрозумів під час обстеження, спілкування і лікування пацієнта.

Необхідно погодитися з Шатковською І.В., яка зазначає, що лікарська таємниця має бути максимально повно унормована як на законодавчому рівні, так і на рівні підзаконних документів. Перші (закони) повинні визначати загальну стратегію лікарської таємниці, її визначення, умови зберігання та випадки правомірного розголошення, другі (підзаконні нормативно-правові акти) мають деталізувати процедури, пов'язані із лікарською таємницею та сформулювати засади її реалізації у певних напрямках (видах) безпосередньої медичної діяльності[4, с.18]. Однак не варто забувати і традиції, які вже склалися при наданні медичної допомоги та які зрозумілі і доступні громадянам.

Список використаних джерел

1. 16 грудня 2015 року відбулися парламентські слухання на тему: "Про реформу охорони здоров'я в Україні"// http://komzdrav.rada.gov.ua/komzdrav/control/uk/publish/article?art_id=47540&cat_бl=45380.
2. Рішення Броварського міськрайонного суду Київської області від 31.03.2015 про визнання неправомірними дій, встановлення факту

розголошення лікарської таємниці, стягнення моральної шкоди у справі № 361/8609/14-ц// <http://reyestr.court.gov.ua/Review/44412717>.

3. Рішення Білгород-Дністровського міськрайонного суду від 18.06.2014 про визнання неправомірними дій та стягнення моральної шкоди у справі № 495/2776/14-ц// <http://reyestr.court.gov.ua/Review/40093070>.

1. Шатковська І.В. Адміністративно-правове забезпечення лікарської таємниці в Україні: автореф... дисер. на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. - Національний університет біоресурсів і природокористування України.- Київ, 2010.-22с.